

Echo

Thomas Olde Heuvelt

Handleiding voor leesclubs

Geschreven door Paulien Sigmans

In opdracht van Bibliotheek Gelderland Zuid

Echo

Thomas Olde Heuvelt

Korte bespreking van het boek

Het verhaal draait om de zevenentwintigjarige Nederlander Nick en zijn vierentwintigjarige Amerikaanse vriend Sam (homoseksualiteit is geen thema, maar het is wel prettig dat hoofdpersonen in zo'n publieksboek eens gay zijn). Bij de beklimming van de berg Maudit door Nick en zijn klimmaatje Augustin (Sam heeft een hekel aan bergen, je komt later te weten waarom) gaat er van alles mis. Tijden, hoogtes en afstanden lijken niet te kloppen. Het eindigt allemaal in een drama, waaruit Nick met een compleet geschonden gezicht als enige terugkeert. (Coen Peppelenbos op www.tzum.nl)

Discussiepunten

Vooraf

- Toen je het boek voor het eerst zag en nog niets gelezen had, wat dacht je toen dat het voor een boek was?
- Wat vind je van het boek en waarom?
- Wat roept de titel bij je op?
- Past de cover bij de inhoud van het boek? Waarom wel of niet?

Auteur

- Wat weet je over de auteur? Kun je een koppeling maken van zijn leven met het boek?
- Waarom zou de auteur dit boek hebben geschreven?
- Heb je meer van deze auteur gelezen? Zijn er overeenkomsten, bijvoorbeeld op het gebied van thematiek, genre, stijl, personages of structuur?
- De auteur heeft met zijn werk veel succes in het buitenland. In hoeverre is dat te verklaren?

Inhoud

- Is het boek goed te begrijpen?
- Zijn er nog zaken onduidelijk? Welke fragmenten vond je moeilijk?
- Dit is een boek met een niet-realistische setting. In hoeverre kon je hier goed in meegaan?
- Wat zou de meest korte samenvatting zijn die je van dit verhaal kunt geven?

Analyse

- Wie is de hoofdpersoon? Leer je de hoofdpersoon zelf goed kennen? Maakt de hoofdpersoon een ontwikkeling door? Welke?
- Hoe zou je de karakters van de belangrijkste personages beschrijven?
- Het boek speelt in een andere, niet-bestaande wereld. Is deze wereld volgens jou geloofwaardig neergezet, zonder tegenstrijdigheden of onduidelijkheden bijvoorbeeld?
- Zou het boek zich ook op een andere plaats kunnen afspelen? Waarom wel of niet?
- Hoeveel tijd gaat er voorbij in het boek? Zijn er flashbacks of is het chronologisch verteld? Wat is het effect hiervan?
- Welk perspectief herken je in het boek? Is dit een betrouwbaar perspectief?
- Vind je de titel goed gekozen? Waarom?
- Hoe is het boek opgebouwd? Wat is het effect hiervan?
- Heeft het boek een open of gesloten einde? Waarom?
- Hoe zou je de schrijfstijl van dit boek karakteriseren (bijvoorbeeld: modern of ouderwets taalgebruik, veel of weinig dialogen, veel of weinig beschrijvingen, enzovoorts)?
- Welke terugkerende elementen (motieven) herken je in het boek? Waarom is daarvoor gekozen, denk je?
- Heeft het boek een boodschap? Wat is die dan? Wat vind je van die boodschap?
- Bij welk genre zou je dit boek indelen? Waarom?

Herkenbaarheid/eigen mening

- Welk personage boeide je het meest?
- Kon je iets van jezelf herkennen in een van de personages? In welk personage? Wat dan?
- Wat vind je een leuk of interessant fragment uit het verhaal? Waarom juist dit stuk?
- Kun jij je in het verhaal verplaatsen of zijn bepaalde situaties herkenbaar voor jezelf? Heb je zelf zoiets meegemaakt?
- Ben je door het boek over bepaalde dingen gaan nadenken of anders gaan nadenken?
- Zou je iets aan het verhaal veranderen, als jij het boek zou mogen herschrijven?
- Ken je andere boeken die op dit boek lijken? Wat zijn overeenkomsten en verschillen?
- Zijn je woorden of zinnen opgevallen die je mooi vond? Of juist lelijk?
- Is dit een boek om vlug te lezen of juist langzaam?
- Aan wat voor soort lezer zou je dit boek aanraden en waarom?
- Is dit boek goed te verfilmen? Waarom wel/niet?
- Wat vind jij van boeken lezen? Is dat belangrijk of juist niet? Waardoor zou jij (nog meer) gaan lezen?

Verdiepende vragen

- Het boek heeft een stevige openingsscène. Welk effect had deze opening op jou?
- Waarin verschillen Nick en Sam van elkaar, en waarin lijken ze op elkaar? Op wie lijkt jij?
- Sam walgt in eerste instantie van Nick, na de tragische gebeurtenissen op de Maudit. In hoeverre heeft Nicks verminking invloed op hun liefde/relatie?
- Tijdens de beklimmingen van Nick en Augustin lees je veel technische termen die te maken hebben met bergbeklimmen. In hoeverre vond je het gebruik van deze termen bijdragen aan de situatieschets of vond je ze juist storend? Waarom?
- Het boek bestaat uit een soort dagboekfragmenten van Sam enerzijds en Nick anderzijds. Beide karakters hebben een duidelijke eigen stem. Werkt deze keuze voor jou? Waarom wel of niet?
- Nick vergelijkt zich een paar keer met Dr. Jekyll. Welke overeenkomsten tussen deze twee personages zie je? Lees eventueel een samenvatting van Stevensons roman *Strange case of Dr. Jekyll en Mr. Hyde*.
- Thomas Olde Heuvelt heeft veel verwijzingen naar andere boeken verwerkt in *Echo*, bijvoorbeeld in het begin van elk nieuw hoofdstuk. Welke verwijzing vond je de meest opvallende? Waarom die?
- Is er een overeenkomst te zien in de werken waarnaar Thomas Olde Heuvelt in het begin van zijn hoofdstukken verwijst? In hoeverre dragen deze verwijzingen volgens jou bij aan de interpretatie van het boek?
- Welke keuzes van Nick kun je niet begrijpen? Waarom niet? En hoe zit dat met de keuzes die Sam maakt?
- In *Echo* speelt het betoverende, innemende van bergen een belangrijke rol. Hoe overtuigend is dit aspect overgebracht volgens jou?
- De titel *Echo* komt op veel verschillende plaatsen terug in het boek. Wat zijn volgens jou de belangrijkste plaatsen en waarom?
- Dit boek gaat ook over (struikelblokken bij het) schrijven en schrijfprocessen. Waaraan zie je dat? Wat lees je erover?
- Op NPO Radio 1 spreekt Thomas Olde Heuvelt over *Echo* (<https://www.nporadio1.nl/cultuur-media/16351-totally-brilliantly-original-twitterde-stephan-king-over-de-thriller-van-olde-heuvelt>). Bekijk de fragmenten vooraf. Wat is je bijgebleven, wat valt je op?
- Heb je ook zijn vorige romans gelezen, zoals *Hex*, *Dolores Dolly Poppedijn*, *Harten Sara* of *Leerling Tovenaar Vader & Zoon*? Welke overeenkomsten merk je op? Zie je een ontwikkeling in zijn schrijverschap?
- Thomas Olde Heuvelt vindt bijvoorbeeld *Echo* een veel gelaagder verhaal dan *Hex* (interview Omroep Gelderland 14 juni 2019). Ben je het met hem eens of niet?
- In hedendaagse horror spelen aspecten als 'natuur versus de mens' of 'wraak van de natuur' een grote rol. In hoeverre zie je deze thema's terug in *Echo*?
- De auteur heeft erover getwijfeld of hij een liefdesrelatie tussen twee mannen in het boek wilde verwerken. Hij heeft er zelfs met zijn Amerikaanse uitgever over gepraat. Wat vind je van zijn keuze?

- Welke scène zou je groots in beeld brengen als jij een film van Echo mocht maken?
- Op welke manieren creëert de auteur spanning in Echo?
- Over enkele inspiratiebronnen van Thomas Olde Heuvelt: <https://www.youtube.com/watch?v=1aa3md-eodA>. Zie je iets van die inspiratiebronnen terug in Echo?
- Enkele recensenten geven aan dat ze het boek even weg moesten leggen, omdat het té spannend was. Herken je dit gevoel?
- Welke tip zou je de schrijver willen geven voor een volgend boek, afgaand op wat je in Echo en Hex hebt gezien en gelezen?
- Wat vind je van het einde? Cliché of juist origineel? Leg je antwoord uit.
- Wat zou er kunnen gebeuren in een vervolg op dit boek?

Biografie – Thomas Olde Heuvelt

Thomas Baudelet Olde Heuvelt (Nijmegen, 16 april 1983) is een Nederlands schrijver van thrillers, horror- en magisch realistische romans en korte fictie. Zijn succesvolste werk is HEX, het boek dat in 2016 in de Bestseller 60 stond en in het buitenland is uitgegeven.

Olde Heuvelt won in 2015 als eerste Nederlander ooit de Amerikaanse Hugo Award voor zijn verhaal *The Day the World Turned Upside Down*, het eerste winnende niet-

Engelstalige boek. Daarnaast werd hij genomineerd voor de World Fantasy Award.

Levensloop

In 1986, toen hij drie jaar oud was, overleed zijn vader. Zijn moeder heeft hem en zijn zus sindsdien alleen opgevoed. In Nijmegen doorliep hij het gymnasium van het Canisius College en studeerde hij Amerikanistiek en Amerikaanse literatuur aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij woonde een half jaar in Ottawa, Canada. Tussen 2007 en 2017 woonde hij in de binnenstad van 's-Hertogenbosch. Sinds 2017 woont hij weer in de buurt van zijn geboortestad.

Carrière

Olde Heuvelt debuteerde met de twee horrorromans *De Onvoorziene* (2002) en *PhantasAmnesia* (2004) bij uitgeverij Intes International. Hij schreef het manuscript voor het eerste boek op zestienjarige leeftijd. Als eregast op het jaarlijkse fantasy evenement de Elf Fantasy Fair werd hij in 2005 opgemerkt door Jacques Post, uitgever van Luitingh-Sijthoff (die met Stephen King, George R.R. Martin en Dan Brown tot dan toe vooral Amerikaanse genereromans publiceert). Hier publiceerde Olde Heuvelt in 2008 zijn derde roman, *Leerling Tovenaar Vader & Zoon*.

Olde Heuvelt won tweemaal de Paul Harland Prijs voor beste Nederlandstalige fantasyverhaal (in 2009 en 2012). Met zijn boek Harten Sara (2011) week hij af van de genreliteratuur en schreef hij een psychologische coming-of-age-roman met magisch-realistische invloeden, over een meisje met asperger.

Korte fictie van zijn hand werd vanaf 2012 verkocht aan uitgevers in de Verenigde Staten en andere landen.

Met Olde Heuvelts horrorthriller HEX (2013), over een vloek die het Nederlandse dorpje Beek Ubbergen in zijn greep houdt, volgde zijn succesvolste werk. In mei 2014 werden de Amerikaanse film- en televisierechten verkocht aan Warner Bros. In 2016 maakte Olde Heuvelt een boekentournee van zes weken door de Verenigde Staten. Hierna stond HEX ook in Nederland maandenlang in de Bestseller 60.

In 2018 ondernam Olde Heuvelt een maandenlange promotietournee voor HEX door onder andere Brazilië, China, Oekraïne, Frankrijk en Tsjechië.

In mei 2019 bracht Olde Heuvelt een nieuwe roman uit, genaamd Echo. De roman gaat over een bergbeklimmer die na een ongeluk bezeten raakt van een berg. De thriller stond een tijd lang in de bestseller 60.

(https://nl.wikipedia.org/wiki/Thomas_Olde_Heuvelt)

Interviews met Thomas Olde Heuvelt

Interview 1: Thomas Olde Heuvelt

Onlangs spraken wij met Thomas Olde Heuvelt vanwege het verschijnen van zijn nieuwe boek Echo, de langverwachte opvolger van zijn succesboek Hex. Yfke en Alexander spraken dankzij uitgeverij Luitingh-Sijthoff met Thomas in het Ambassade Hotel in Amsterdam.

Leuk je weer te ontmoeten, Thomas. De laatste keer dat wij elkaar spraken was tijdens het thrillerdiner van Marja West in Ommen.

Oh ja, dat is alweer een tijd geleden. Leuk jullie weer te zien.

Hoe is het om na zo'n lange tijd te hebben gesproken over Hex nu eindelijk over je nieuwe boek Echo te mogen praten. Het is een aardige tournee met Hex geweest. Je bent zeker wel toe aan wat anders?

Ik ben ontzettend benieuwd naar de reacties, ik heb inderdaad zes jaar lang over Hex gepraat. Vorig jaar nog naar China, Taiwan, Brazilië, Oekraïne, Polen, Frankrijk, Tsjechië... Ik vergeet er nog een paar, geloof ik. Nou ja, gewoon fantastisch. Dus ik ben heel benieuwd naar de reacties.

Dit succes had je van tevoren ook niet kunnen bedenken? Wel gehoopt, misschien?

Nou, ja en nee. Ik was elf jaar, toen heb ik me eigenlijk voorgenomen om dit te gaan doen. Ik stond toen in een boekhandel in Nijmegen, voor allemaal van al die oude Poema Pockets van Stephen King. En ik kende ze allemaal uit mijn hoofd. Nou ja, de achterflappen dan, want ik mocht ze niet lezen van mijn moeder. Dat vond ze te eng.

Maar toen had ik een goed rapport dus ik mocht er eentje uitzoeken. Dat was er eentje met een poesje op de voorkant dus ze dacht, dat zal wel meevallen. Dat was dus Pet Sematary, zijn meest duistere boek ever. Dat heeft een enorme impact op me gemaakt en toen heb ik mezelf voorgenomen, dat wil ik later ook.

Dus heb ik jarenlang alles erop ingericht om dat voor elkaar te krijgen. Een heel ander verhaal dan de meeste andere Nederlandse schrijvers. Ik heb alles erin geïnvesteerd, qua tijd, maar ook qua energie, om vertalingen te laten maken, om continu naar Amerika en Engeland te gaan, om naar conventies te gaan. Om een netwerk op te bouwen en voor elkaar te krijgen wat ik wilde.

En dat het dan ook lukt, dat het ook heeft gewerkt – ja, ‘dat had je niet kunnen voorzien’, het is alles waar ik voor heb gewerkt, natuurlijk. Maar dat het dan ook allemaal op zijn plek valt, dat is dan wel heel mooi.

Met Hex is het succes andersom gegaan, dat was eerst in het buitenland succesvol en later pas in Nederland. Was dat een bewuste keuze?

Ja, dat klopt. In Nederland werden er tussen 2013 en 2016 – want in 2013 kwam de eerste editie van Hex uit – ongeveer 10.000 exemplaren verkocht. Toen kwam het in Amerika uit en tweette Stephen King erover en ontplofte het, toen was ik ineens op tournee, zes weken. Daarna pikte de Nederlandse media het op en zat ik plotseling bij De Wereld Draait Door en had de NRC een groot artikel. Het boek heeft hier iets van 21 of 23 weken op de bestsellerlijst gestaan.

Ik had het buitenlandse succes nodig, denk ik, om het in Nederland te laten werken.

Wanneer ben je dan op het idee van Echo gekomen?

Ik ben na Hex begonnen met een nieuw boek. Daar zat ik op een gegeven moment mee vast en dat werkte niet. Het was voor het eerst dat ik dat had. Normaal ben ik heel zelfverzekerd als ik schrijf. ‘Dat doe ik’ en ‘dat kan ik’. Maar nu was dat voor het eerst niet meer. Ook de druk ineens van, als dat zo werd opgepikt dan...

Vooraf toen Hex verscheen in de VS. The Guardian die er zo’n lovende recensie over schrijft, King die erover tweet, wat het ook helemáál was, Wall Street Journal ook een recensie. De Volkskrant vijf sterren, in Nederland. Dan ligt er zo’n druk op het volgende boek, dan is het ineens serieus geworden. Dan moet je je ineens bewijzen. Ik wil ook altijd iets groters doen dan het vorige en mezelf verbeteren. Ik wil mezelf stilistisch verbeteren, ik wil het inhoudelijk verbeteren, nog spannender.

En dat is best wel lastig. Ik heb me echt wel moeten hervinden. Echo begon ik toen ik echt vastzat. Ik dacht, ik moet weer terug naar de basis. Ik moet gewoon een spannend verhaal vertellen en dan over iets waar ik alles van weet. Bergbeklimmen, want dat doe ik zelf ook.

Het begon op een gegeven moment als een soort stream of consciousness stijl van schrijven. Ik heb daar in twee of drie weken tijd iets van 100 bladzijden van geschreven. Dat fragment van Nick die naar die berg gaat, die beklimming en dat ze in de verte die berg ontdekken in Zwitserland. Puur uit eigen ervaringen geput. Bijvoorbeeld dat hij met Augustin, die Duitse jongen, klimt op de Zinalrothorn en dat die helm valt... Dat heb ik zelf met mijn klimmaatje letterlijk meegemaakt.

En de liefde voor die bergen, naar zo'n mysterieuze plek toe die hen aantrekt en hen steeds meer in hun macht krijgt.

Dat is ook wel duidelijk te lezen. Je leest eraan vanaf dat je ervan af weet en dat je het hebt meegemaakt. De kennis lees je gewoon. Hoe is het om daarover te schrijven? Beleef je zoiets weer letterlijk wanneer je erover schrijft?

Dat moet ook wel als je over zoiets als bergbeklimmen schrijft. Als je dat niet zelf doet of dat niet zelf ervaart, dan is dat heel moeilijk om te schrijven.

Maar ook de angst, voor de dieptes of voor zo'n gletsjerspleet – want ik heb daar ingehangen, ik weet precies wat dat is. Dat is best wel beklemmend. Als ik het schrijf, dan weet ik dat ik veilig thuiszit – hoewel, die openingsscène met die mensen in het trapgat, die vond ik heel naar. Ik heb zelf ook zo'n trapgat. Als daar 's nachts ineens mensen in staan, die steeds dichterbij komen als je wegwijkt...

Maar wat de bergen betreft is het meer andersom gegaan. Doordat ik erover heb geschreven, ben ik er bewuster van geworden wat er allemaal mis kan gaan. Het heeft er misschien ook mee te maken dat ik een paar jaartjes ouder word, dat ik langer in een relatie zit; je hebt meer om voor te leven dan alleen de mooiste, hoogste bergen beklimmen.

Echo is niet alleen een verhaal over bergbeklimmen, het is ook een liefdesverhaal, een verhaal over familie. Is dat ook bewust of komt dat terwijl je schrijft?

Ja, zeker. De reactie met Hex die ik altijd kreeg, omdat het een heel groot publiek heeft bereikt, was 'Ik lees normaal nooit dit soort boeken, MAAR jouw boek vond ik geweldig'. Hex spreekt zoveel verschillende publieken aan. Natuurlijk de fans van Stephen King, fantasylezers, fans van thrillers, maar ook literair lezers, omdat ik gewoon een goed, spannend verhaal probeer te vertellen, wat je ook prikkelt en laat nadenken. Zoals in Hex ook de confrontatie van, je hebt twee kinderen, wat als je van de een net wat meer houdt dan van de ander? Dat is heel confronterend voor veel mensen. Wie zou je eerder redden? Dat soort nare vraagstukken die je moreel laten nadenken over hoe je zelf in elkaar zit. Dat prikkelt enorm.

En daarnaast gaat het over een hele maatschappij die ontwricht raakt door een vreemde invloed van buitenaf. Je kunt allerlei verbanden leggen met hoe dat in onze eigen maatschappij gaat.

In Echo net zo goed. Wat je zegt, het is een liefdesverhaal, niet alleen een horrorverhaal. Ook hierin zitten weer van die oncomfortabele vraagstukken. Zoals Sam die geconfronteerd wordt met zijn partner die verminkt terugkomt. Wat doe je. En wat als het verband straks weggaat en je kunt het niet aan wat daaronder zit. Iedereen kent het wel, als je net verliefd bent op elkaar en je zegt tegen elkaar: als ik ooit verlamd raak, blijf je dan bij me? Iedereen zegt 'ja', maar komt puntje bij paaltje, dan...

Dat zijn wel de prikkelende stukken, inderdaad. Dus ik denk dat dit boek ook een veel breder publiek trekt dan alleen de fans van Stephen King.

Over Stephen King, wat zijn jouw favoriete Stephen King boeken?

Mijn favorieten zijn Pet Sematary, omdat het vanaf jongs af aan zo'n indruk op me heeft gemaakt en die keuze ook, als je de kans hebt om iemand terug te halen uit de dood, doe je dat dan, met alle gevolgen van dien?

Ik vind Revival ook heel goed, een van zijn meer recente boeken. Dat is echt een aanrader. Die combineert echt de oude en de nieuwe King. Het is echt weer sinds lange tijd zo'n duister verhaal met een donker eind. Tegelijkertijd weer met de moderne King-vertelstijl, een heel mooi portret van de levens van twee mensen over vijftig jaar verspreid... Echt een heel goed verhaal is dat.

Je refereert naar de klassieke horror en thriller auteurs. In Echo begin je de hoofdstukken met fragmenten van andere auteurs. Maar je maakt ook gebruik van mythes en legendes, in de bergen gebruik je bijvoorbeeld raven die de ogen uit pikken.

Het grijpt terug naar de klassieke gothic verhalen, met de angst voor het onbekende, voor de natuur. Elk hoofdstuk draagt de titel van een van de klassiekers uit de gothic literatuur. En die quotes ervan hebben natuurlijk betrekking op wat er gebeurt in dat deel.

Wist je dat dat ook echt gebeurt? Als je sterft in de bergen, bijna altijd als mensen worden teruggevonden – niet altijd worden ze teruggevonden, maar diegenen die worden teruggevonden, worden bijna altijd zonder ogen teruggevonden. Puur omdat die vogels je eerder vinden dan de bergredding. En die vogels eten de zachte delen, zeg maar.

Die alpenkauwen, die kraaien en die raven, die eten je ogen eruit. En de legende van die bergvolkeren is natuurlijk dat ze dat doen om de ziel te bevrijden. Dat vind ik een heel mooie gedachte. Wat nou als je al het mooie dat je bent geweest, al het goede, de mens die je bent geweest, in een vogel transformeert, en dat er een stadje is aan de voet van die berg, waar mensen als die in die vallei sterven... Dat is als mensen vrijwillig omhooggaan, om zich op te offeren en als een soort beschermengel over de familie te komen waken. Want in dat stadje, daar sluiten ze die vogels op in kooien en hangen ze aan de gevel, want dat brengt geluk. Het zijn geluksbrengers, een soort talisman.

Dat vond ik een heel mooie gedachte, maar tegelijkertijd, zodra die ogen worden weggegeten, blijft er ook een echo achter van die persoon, de duistere kant van al het slechte wat die persoon ooit is geweest of alle narigheid, de angst van het doodvallen daar op die plek. Dat blijft ook achter en dat kan terugkomen om je te kwellen.

Waar komt die interesse met het bovennatuurlijke vandaan – dat zit er eigenlijk al vanaf elf jaar in? Je was al bekend met Stephen King op zo'n jonge leeftijd!

Vroeger nog, zelfs. Als kind vertelde mijn oom me verhalen voor het slapengaan. Hij heeft toen ik zeven was Bram Stokers Dracula verteld, als een soort serie met cliffhangers. Wij gingen dan logeren in Amsterdam, waar hij woonde. Elke keer vertelde hij een stukje verder, en ik doodsbang natuurlijk en nachtmerries, maar dat had ik er allemaal voor over want dat vond ik heerlijk.

En ik las Roald Dahl en ik las Paul van Loon, dat soort dingen. Ik was helemaal fan van Vampier in de school van Paul van Loon, in die tijd, en De Griezels kwam toen uit. En Roald Dahl, natuurlijk, die verhalen. The Witches, daar heb ik echt een trauma van gehad. Ik was zeven toen ik die film zag, en het boek was me ook net voorgelezen door een oppas. Dat was nog in de tijd vóór CGI. Anjelica Huston die de Grand High Witch speelt, die dan dat masker aftrekt en dat gezicht en die neus en... Uuh. Ik heb daar echt trauma's van gehad. Ik heb een halfjaar lang mijn moeder wakker geschreeuwd, want overal zag ik heksen. Ik vertrouwde ook geen enkele vrouw meer. Want het werd winter en al die vrouwen droegen handschoenen in het boek, hè.

Nee, ik ben er heel gevoelig voor. Ik heb ook altijd een soort obsessie gehad over... hoe het leven je soms gewoon confronteert met iets heel duisters en lelijks.

Mijn vader is overleden toen ik drie was. Plotseling, ineens, een virus en binnen twee weken weg. Dat het zo kan gebeuren. Dat alles rozengeur en maneschijn lijkt te zijn en dat het leven zo kan toeslaan op een manier die niemand wil.

Ik was negen jaar en toen moest ik kinderpostzegels rondbrengen, zoals iedereen wel heeft gedaan in z'n jeugd. Op een galerij was dat, dus ik belde aan bij al die deuren. Een zo'n deur ging open, daar stond een vrouw achter. Nou – je hebt Carrie wel gezien, waarschijnlijk. Echt, onder het bloed. En ik stond daar, mijn mond viel open. Ik weet nog, ze zag er heel ziek uit. Betraande ogen, enz. Volgens mij kwam het bloed uit haar neus, maar het zat echt overal. Misschien dat ze heel ziek was en een enorme doorstroom had, of het was huiselijk geweld of... Maar goed, zij dacht waarschijnlijk dat er een ambulance voor de deur stond of een huisarts, maar ik was het. En ik was negen jaar, en ik stond daar met mijn kinderpostzegels.

Ik weet alleen nog, we starden gewoon naar elkaar. Zij zei niets, en ik zei niets. Na een tijdje hervond ik mijn stem en zei: 'O, volgens mij voelt u zich niet zo goed, ik kom een andere keer wel terug.' Toen ben ik weggelopen. Want ik durfde niets te doen en ik wist ook niet wat ik ermee moest doen. Ik heb het thuis ook niet verteld aan mijn moeder, en ik weet niet hoe het is afgelopen met haar, maar het kwam in mijn nachtmerries ook weer terug, natuurlijk.

Dat in het leven soms een deur open kan gaan en er dan zoiets naars achter staat, dat je ineens – bam – confronteert met een heel duistere kant. Dat heeft me altijd gefascineerd.

In het echte leven heb je daar geen controle over, het kan ineens toeslaan.

Mijn klimmaatje, een van mijn beste vrienden is dat, waar ik ook de Besso mee heb beklommen en andere bergen, is twee jaar geleden ineens overleden. En niet in de bergen maar gewoon op de keukenvloer, een hartritmestoornis, gewoon – foetsie. Net twee jonge kindjes had hij. Zo naar, dat het plotseling kan gebeuren, plotseling kan toeslaan, daar heb je geen enkele controle over. In de bergen hang je aan touwen, bevestigen we ons aan de wand en aan het ijs, leg je een soort schijnveiligheid aan terwijl je weet dat het ook daar mis kan gaan... En dan gebeurt het daar niet, maar gebeurt het op de keukenvloer.

En als ik erover schrijf, dan heb ik er wel de controle over, dan ben ik de baas. Ik kan die nachtmerrie voor jullie opwekken, maar ik heb daar de controle over. Dat is wat mij een soort veiligheid geeft. Om controle te hebben over de dingen waar je geen controle over hebt.

Je hebt Echo opgezet als een soort dagboek. Als je dat vergelijkt met andere boeken is dat een compleet andere stijl. Dit is minder vertellend, vanuit de schrijver, het zijn echt dagboekfragmenten. Ze hebben ook duidelijk een eigen stem. Heb je ook echt bewust gekozen voor dagboekfragmenten?

Hex is een verhaal dat over een heel stadje ging. Ik heb dat vanuit vier verschillende perspectieven proberen te vertellen, er is duidelijk gekozen voor de derde persoon, zodat je een soort overzicht krijgt van het stadje. Bij Echo wilde ik veel dichter op de personages zitten. Het is eigenlijk een veel intiemer verhaal. Het is meer een verhaal over twee mensen en een afschuwelijke ervaring die zij samen doormaken. En er dan veel dichter op te zitten, dat vond ik mooi. En dan de vertelstem, hen dan zelf te laten vertellen, dat vond ik wel spannend. Je leert die personages beter kennen. Je gaat er ook van houden op die manier, denk ik.

Ze hebben inderdaad ook allebei een heel specifieke stem. Daar is heel bewust voor gekozen. De ene jongen komt uit Amsterdam, die bergbeklimmer, die vrij normaal proza schrijft. En Sam, die Amerikaanse student, ontzettend scherp en ook vol amerikanismen en anglicismen – daar maak ik zelfs een disclaimer van aan het begin van het boek. Voordat je het in de reviews ziet ...!

Hij is dus heel scherp, zwartgallige humor, sarcastisch. Maar dat is zijn coping mechanism, natuurlijk, dat vertelt hij ook op een gegeven moment. Die Zwitserse vrouw, Cecile, vraagt daar op een gegeven moment naar: Hoe komt het dat je altijd maar aanstaat? Want hij blijft altijd maar aan, hij blijft ranten, hij blijft doorgaan – maar dat is zijn manier om niet te voelen wat hij eigenlijk voelt.

Dat vond ik een heel leuke manier om te schrijven. Ik houd van vertelstemmen zoals die van bijvoorbeeld Chuck Palahniuk, van Fight Club, onder andere. Lullaby, geweldig boek, als Wiegelied uitgegeven in het Nederlands. Hij is een schrijver dat als je één zin leest, je weet meteen dat hij het is. Hij schrijft zo uniek. Jonathan Safran Foer doet dat ook, van Extreem luid en ongelooflijk dichtbij, en van Alles is verlicht, dat soort boeken. Ook heel anders, maar als je één zin leest, weet je meteen wie je voor je hebt. Dat vind ik mooi. Dat lees ik heel vaak voor mijn plezier, om daarvan te kunnen leren.

Ik wilde Sam ook zo'n vertelstem geven, die gewoon helemaal hem is.

Zou je Echo kunnen bestempelen als een thriller, of horror of bovennatuurlijke thriller?

Mij maakt het niet uit in welk hokje ze het uiteindelijk stoppen. Zelf ben ik juist helemaal niet van de hokjes. Ik vind het juist fijn dat er steeds meer cross-over is. Nederlanders hebben nogal de neiging om dingen in hokjes te willen stoppen of te labelen. Vandaar ook die reactie na Hex, 'Ik lees nooit horror, máár dit boek vond ik geweldig'.

Echo is een spannend boek. Het is humoristisch, het is tragisch, het is aangrijpend – hopelijk. Maar wat ik vooral wilde veroorzaken is een soort lawine die over je heen dendert. Van gevoelens, van emoties, van actie. Ik hoop dat dat het gewoon is.

De laatste honderd bladzijden heb ik heel snel geschreven, ik werkte ook naar mijn deadline toe en zat ook in de flow. Ik heb er toen een tijdlang niet aan kunnen werken, want ik moest toen ook verder met het thrillergeschenk Dolores Dolly Poppedijn voor de Spannende boeken weken. Daarna heb ik het pas herlezen. En toen ik het herlas, vond ik het stiekem zelf heel cool.

Kun je überhaupt de rust en tijd vinden om te schrijven?

Eind juli kwam ik terug uit China, toen was ook de tournee afgelopen, en sindsdien heb ik eigenlijk fulltime kunnen schrijven, tot een paar weken geleden. En ook echt alleen maar geschreven, geschreven, geschreven. Ik woon in het bos ergens onder Nijmegen, de Mookerheide. Heel lekker, in alle rust, dat vind ik heerlijk gewoon.

Nu ga ik voor het eerst weer naar buiten. De campagne is begonnen. En ik wil eigenlijk niet de fout maken die ik na Hex maakte en zo lang wacht met weer een nieuwe. Ik ben ook alweer begonnen met een nieuwe. Ik wil het ritme erin houden. Mijn valkuil is... Dat zag je met Hex, daar heb ik gewoon zes jaar op geteerd. Het is vrij uniek dat dat kon maar op een gegeven moment wil je je lezers wel wat nieuws geven. Mijn doel is om ieder jaar een nieuwe titel te kunnen presenteren.

De hoofdrolspelers van Echo zijn twee jongens. Hoe belangrijk is diversiteit voor jou in boeken?

Dat heb ik niet met dat als uitgangspunt gedaan. Ik heb het er natuurlijk wel over gehad met mijn uitgevers en mijn agent op een gegeven moment. Ik had het zo geschreven, het begon puur met die expeditie en de thuisblijver was zijn vriend, Sam. Ik heb met geen van mijn boeken een politiek of maatschappelijk doel of een boodschap. Dat interesseert me niet. Ik spreek me ook nooit publiekelijk uit over politiek, ofzo, ik wil gewoon entertainen. Andere auteurs die dat wel doen, prima. Ik kies ervoor om dat niet te doen.

Maar dit schreef zich zo. En het zijn ook allebei jongens. Een paar jaar geleden ben ik natuurlijk wel gaan rondvragen – aan mijn Nederlandse uitgevers, maar ook aan mijn Amerikaanse uitgever, mijn Britse uitgever, op andere plekken, en aan mijn literair agent: Wat vind je er nou van, werkt dat of maak ik het moeilijk voor mezelf?

Je wilt toch uitbouwen en groeien. Ik was misschien wel bang voor het effect, of je dan wel dezelfde mond-tot-mondreclame zou krijgen als bij Hex, of dat mensen dan toch te conservatief blijken om vrienden over een boek te vertellen als daar homo's in spelen, ofzo.

Mijn Britse uitgever zei toen bijvoorbeeld: 'Wij geven het met liefde uit, dat zouden we heel graag doen, maar, realiseer je: Britten zijn gewoon een fucking conservatief volk. We zijn bang dat het wel een effect gaat hebben.' Een jaar later vroeg ik het nog een keer en toen waren ze helemaal om. 'Het is een asset. We kunnen het gebruiken, nu.'

In Amerika was dat sowieso, daar wachten ze al heel lang op populaire fictie die gay characters heeft waar het niet over gay issues gaat. Want dat is het; het gaat niet over gay issues, het is gewoon wat het is. Het is gewoon een spannend verhaal, met gay characters.

De tijd is er wel rijp voor. In populaire fictie zie je het bijna nooit. King heeft het nog nooit gedaan, Dan Brown heeft het nog nooit gedaan.

Toch te conservatief op dat punt, dan?

Op zich is de tijd er natuurlijk wel rijp voor. Mijn literair agent zei: 'Misschien verkopen we dan niet aan Rusland en Turkije, maar' – in haar woorden – 'fuck Rusland en Turkije.' Niet mijn woorden!

Nou ja, neem China. In China is Hex gecensureerd. Grappig genoeg had ik van tevoren niet beseft wat er zou gebeuren in China. De mensen daar leven eigenlijk in Beek, of in Black Spring. Zij hebben ook een conservatief regeringsorgaan dat social media blokkeert, ze opdraagt waar ze wel en niet over mogen praten. Je moet heel erg oppassen met wat je schrijft over openbare zaken, want daar wordt je op gecontroleerd. Dat herkennen mensen heel erg, vandaar dat het boek daar heel erg aansloeg. Dat mocht blijven.

De regering publiceert elk jaar een lijst met items waar je niet over mag publiceren. Doe je dat toch – dat is je eigen risico, maar dan heb je kans dat al je boeken uit de schappen worden getrokken en worden vernietigd. Dat risico moet je gewoon niet nemen.

In dit geval was het dat de familie Sayer uit Beek – dat zijn Turkse immigranten – een moslimfamilie was. Die worden tot zondebok gemaakt op het moment dat er ellende gebeurt in het dorp. Het feit dat het moslims waren, mocht niet worden genoemd. Ze vertelden me dat pas toen ik in Beijing was geland en het boek allang uit was, toen ik daar op tournee kwam, dat ze dat hadden moeten veranderen. Ik vroeg: 'Waarom dan, wat is het probleem?' In het westen van China, in de Karakoram, op de grens van Afghanistan, hebben ze problemen met de bevolkingsgroepen daar en er ontstaan spanningen... En ik dacht, dat is midden in de woestijn, daar gaat niemand mijn boek lezen – maar goed, dat terzijde.

Maar toch, daar mag je dan niet over publiceren. Dus dat detail dat ze moslims waren moest eruit.

Nou ja, als het dan wel werkt in China, dan zijn het gewoon Turkse immigranten en that's it. De lezer kan dan zelf wel invullen wat ze zijn.

Ik ben heel benieuwd hoe dat dan met Echo gaat. Je kunt moeilijk de hele relatie eruit censureren. Ik weet niet of dat daar een probleem gaat zijn. Misschien valt het ontzettend mee. Misschien ook niet. Dat verschilt per jaar een beetje.

Ben je bezig met een ander verhaal, of is dat al af?

Ik heb eerst nog het thrillergeschenk afgemaakt, maar ik ben ook al bezig met een ander verhaal. Daar heb ik al een bladzijde of honderd van af en dat wordt mijn volgende boek.

Is zo'n thrillergeschenk schrijven dan ook heel anders?

Nou, ik was vooral heel verrast dat ze me ervoor vroegen, ten eerste, omdat ik toch niet de standaard Nederlandse thriller schrijf. Ik heb ze ook gevraagd, 'je bent je bewust van wie ik ben en wat ik schrijf?'

Bron: Alexander Roessen (25 mei 2019). Interview: Thomas Olde Heuvelt, op www.thrillersandmore.com

Interview 2: Het jaar van Thomas Olde Heuvelt

De populariteit van Thomas Olde Heuvelt kent geen grenzen. De horrorthriller Hex (2013) vinden we al jaren terug in de bovenste regionen van de Hebban Rank, de lijst van populairste boeken. En geholpen door niemand minder dan Stephen King betekende Hex ook de internationale doorbraak van de inmiddels 35-jarige auteur. Het buitenlandse succes zorgde er wel voor dat zijn fans zich moeten beroepen op een flinke dosis geduld. Echo, Olde Heuvelts nieuwste boek, verschijnt in mei en dat is precies zes jaar na Hex. Nu bekend is dat hij het geschenkboekje voor de Spannende Boeken Weken 2019 gaat schrijven, staat wel vast dat dit het jaar van Thomas Olde Heuvelt zal worden. Vliegende reporter Wilke Martens trotseerde alle bovennatuurlijke elementen en bezocht de auteur in zijn huis in de bossen.

Donkere wolken pakken zich dreigend samen boven de snelweg. De lucht is net zo donkergrijs als het asfalt. De man op de radio lijkt over niets anders te praten dan files. Door regen en gladheid zijn er allerlei ongelukken gebeurd. Stapvoets rijd ik mee in de autopolonaise. Alleen rode achterlichten en de reflectie van witte strepen op het asfalt van de A15 geven kleur aan deze ochtend. Het plan was om Thomas Olde Heuvelt te interviewen tijdens een wandeling door de bossen bij Nijmegen. We zouden het hebben over klimmen, hoge bergen, de grootsheid van de natuur: de thema's uit zijn nieuwe boek Echo, dat in mei verschijnt. Maar met dit weer ...

Waarom zou je dat doen?

Zo'n anderhalf uur later passeer ik Nijmegen, waarna ik nog iets verder rijd naar het zuidoosten. Toen ik de afspraak maakte kreeg ik een telefoonnummer door van de uitgever: de navigatie kon 'op de berg' wel eens uitvallen. De Duivelsberg, schiet door mijn hoofd bij het hoogteverschil waarvoor ik niet eens hoeft terug te schakelen. De regen valt met bakken uit de hemel. Het is ijskoud. 'Maar als de navigatie uitvalt,' vraag ik me hardop af, 'dan lukt bellen toch ook niet?' Ik zie Katharina al staan, bovenop de berg, prevelend, ondanks haar dichtgenaaide lippen. Ik zet de radio harder. 'Waarom zou je dat doen?' blèr ik mee, zodat ik van buiten niks kan horen. Gewoon, voor het geval dat.

Aan de andere kant van de berg draai ik mijn deellauto een smalle straat in. Asfalt verandert in zand. Langzaam rijd ik langs de huizen, die meters en meters uit elkaar staan. Geen buur die naar je omkijkt als hier wat gebeurt. Ik stop voor een statig zwart hekwerk: zou het hier zijn? Net als ik mijn telefoon wil pakken om te bellen, gaat de poort open. Schokkerig en langzaam. Hoor ik het nou kraken? Het terrein oogt verlaten. Ik zoek een plekje met zo min mogelijk modder om te parkeren. Stel je voor dat je hier vast komt te zitten in de blubber... Ik zet de motor af, pak mijn tas van de bijrijdersstoel en kijk op mijn telefoon. Geen bereik.

Aarzelend volg ik het grindpad naar een woning, die half verscholen tussen de bomen staat. Vanonder mijn capuchon tuur ik naar het huis. Een donkere gestalte staat achter het raam. Als ik dichterbij kom, zie ik dat hij naar me zwaait. Dan herken ik hem van de foto's en tv. Alleen heeft hij dit keer niet zijn stoere schrijversblik, maar vrolijke ogen en een grote grijns. Met weidse gebaren wijst hij naar de deur. 'Welkom,' lacht Thomas als hij opendoet.

Bovennatuurlijk randje

Binnen is het behaaglijk en de geur van koffie verrijkt de keuken. In plaats van door een regenachtig bos te wandelen, gaan we op de bank bij de houtkachel zitten. Door de grote ramen en decoratieve takken in de hoek van de kamer lijkt het alsnog of we in de natuur zitten. 'Echo is een thriller, maar met bovennatuurlijk randje. Zoals je van me gewend bent. Het speelt zich af in een vallei in Zwitserland. Als je in de Alpen sterft - en dit is niet verzonnen - word je meestal zonder ogen gevonden. Vogels hebben je namelijk al eerder gevonden en eten de zachte delen uit je lichaam. Ze pikken je ogen er als eerste uit. Volgens de legende bevrijden de vogels de ziel van de gevallen klimmer. Deze mythe heb ik ook gebruikt, al blijven in mijn verhaal de echo's hangen. De hoofdpersonen in Echo ontdekken een bergtop die ze nog niet kennen, maar hij lijkt anders te zijn dan op de kaart staat en ook online is er niks over te vinden. Pioniers als ze zijn, beklimmen ze de berg toch, maar dan gaat het mis ...'

Thomas is zelf fervent klimmer. Ooit wilde hij alle 'vierduizenders' van de Alpen trotseren en op expeditie in Alaska en Peru, naar nooit eerder beklommen toppen. 'Maar ik ben me steeds bewuster geworden van de gevaren. Door het schrijven van dit boek heb ik die ambitie nogal bijgesteld. Maar ook ouder worden en langer een relatie hebben, heeft invloed op de keuzes die je maakt. Bovendien klim ik niet om mezelf continu naar het uiterste te drijven, maar omdat ik de bergen vreselijk mooi vind. Die enorme kracht van de natuur is indrukwekkend, maar ik wil wel levend terugkomen. Dat wilde ik vroeger ook al, maar toen stond ik er minder bij stil.'

Ik moet denken aan Free Solo, de documentaire over klimmer Alex Honnold die pas verschenen is. Hierin is vastgelegd hoe hij zonder touw (!) de 976 meter hoge en supersteile rotswand El Capitan in Yosemite National Park in de VS bedwingt. Ik vraag Thomas of hij ook zulke risico's zou nemen. 'Honnold is exceptioneel goed. De wanden die hij beklimt zou ik überhaupt niet beklimmen. Er hoeft maar iets te gebeuren - een druppeltje zweet op de verkeerde plek, een windvlaag vanuit de verkeerde hoek, een zandkorrel op een richel - en hij is weg. Dat hij zulke risico's neemt, daar kan ik niet goed bij. Ik snap de kick, ik weet hoe het voelt om op dat soort wanden te staan, maar zelfs met touw vraag ik me continu af of al die stiksels het wel houden en of er geen rotsblok naar beneden komt.'

Voor deze klimmers is het een verslaving, denk ik, waarvoor alles en iedereen moet wijken. Thomas herkent dat wel. 'Er is iets wat je voelt als je op die berg bent, iets dat je uitdaagt. Het is iets dat altijd sterker is dan jij: het laat je toe, maar het kan je ook zomaar van de berg af gooien. Iedere berg heeft een eigen karakter, je voelt de bezieling in dat landschap. In Echo wilde ik daar iets mee doen: de hoofdpersoon maakt een afschuwelijk klimongeluk mee en raakt bezeten door die natuurkracht. De bezieling van de berg is in hem geslopen, hij is bezeten door een natuurfenomeen. Hoe verandert die bezetenheid hem als mens?'

Voorzorgsmaatregelen

Thomas neemt bij het klimmen de nodige voorzorgsmaatregelen, maar dat neemt niet weg dat hij een paar keer maar net goed is weggekomen. 'Een jaar of acht geleden was ik in Zwitserland een ijswand aan het beklimmen. Bij gletsjers is het zaak dat je er weer af bent voordat de zon erop staat, want dan wordt de sneeuw die spleten in het ijs bedekt zacht.'

Daar kun je doorheen zakken en in zo'n spleet verdwijnen. Je zit daarom altijd aan een touw aan je klimmaatje vast, maar dan nog is het gevaarlijk. Wij waren vroeg in de nacht vertrokken, de gletsjer overgestoken, op weg naar de ijswand. Deze zat als het ware in een kom: de gletsjer onder ons, ijswanden achter en naast ons. We hingen net met onze ijsbijltjes vast, toen de wand achter ons afbrak. Letterlijk. Het werd een enorme ijslawine, met sneeuwwolven die opstoven. Een half uur eerder liepen wij daar nog! We hadden alles goed ingeschat en goed voorbereid, maar dat is gewoon de pechfactor.'

Nog zo'n 'bijna pech'-gevalletje dat Thomas tijdens een van zijn klimtochten meemaakte, werd de openingsscène van Echo. 'Met mijn vaste klimmaatje was ik een rotsgraat aan het beklimmen in de Zwitserse Alpen. Een graat is het hoogste punt waar twee bergwanden bij elkaar komen in de kam. Het was een hele grillige graat, waarbij je over allerlei moeilijke punten heen moest klauteren. Er was een stuk van veertig meter lang waar je schrijlings op moest zitten om jezelf dan voorzichtig vooruit te schuiven. Links was een afgrond van zo'n zeventienhonderd meter en rechts keek je vijftienhonderd meter recht naar beneden. De klim omhoog was goed gegaan, we hadden de top bereikt en we moesten weer terug. Halverwege die graat was een klein plateau'tje, dat net iets breder was, met een haak erin, waar je je kon zekeren. Mijn klimmaat ging eerst en had zich daar vastgemaakt. Ik schoof naar hem toe en ging tegenover hem zitten. Terwijl hij bezig was mij te zekeren, keek hij omlaag. Op dat moment leek zijn hoofd van zijn nek te vallen en naar beneden te rollen! Het bleek zijn helm te zijn, die hij niet meer had vastgegespt nadat hij hem op de top had losgemaakt. Die helm tuimelde en tuimelde en tuimelde. Door mijn levendige fantasie wist ik gelijk hoe het eruit zou zien als er een mens aan had vastgezeten. En toen moest ik nog om hem heen klauteren, om de weg te vervolgen ...'

Angst

Een koude rilling loopt over mijn rug, ondanks het knisperende vuur. Op zo'n bergkam met ravijnen aan weerszijden, het lijkt me nog veel enger dan een middeleeuwse heks die zomaar in je huis verschijnt. Voor de zekerheid speur ik vanuit mijn ooghoeken de kamer af. Katharina is nergens te bekennen. 'Het is een heel ander soort spanning dan die in Hex', zegt Thomas. Ik vraag me af of hij gedachten kan lezen. 'Ik hou van spanning waarmee je jezelf uitdaagt om je grenzen op te zoeken. Dat doe ik niet alleen door te klimmen, maar ook met cliff jumpen, terwijl ik bang ben om te vallen en een irrationele angst heb voor haaien. Ja, ook in de Middellandse Zee, al weet ik dat ze daar nauwelijks zitten. In ieder geval niet zo dicht bij de kust. Maar als ik naar beneden spring, denk ik toch "er zal maar zo'n beest zitten". Zelfs wanneer ik in een meer zwem, voel ik die angst. Voor mij zijn haaien de enige echte monsters die nog op aarde leven. Al weet ik dat het in het algemeen heel onschuldige dieren zijn. Ik ken de feiten.'

Plotseling hoor ik gestommel in een hoek van de kamer. Het lijkt uit een soort houten inbouwkast te komen. Als je bang kan zijn voor haaien in een meer, kan je dan ook bang zijn voor heksen in een houten kast? Thomas lijkt niks te horen, misschien denkt hij aan Jaws. Dan staat hij op en gooit een blok hout in de kachel naast de boekenkast. Een hele plank is gevuld met edities van Hex, in allerlei talen.

‘Het enorme succes van Hex, is dat ook niet beangstigend?’ vraag ik.

Thomas knikt, pakt enkele edities van de plank en laat ze me zien. Chinees, Braziliaans, Brits-Engels, Amerikaans-Engels.

‘Het is onwerkelijk hoe dat boek is opgestegen. Dat brengt een enorme druk met zich mee, die me op een bepaalde manier heeft bevroren. Echo is mijn zesde boek, maar het voelt als mijn tweedeboeksyndroom. Kan ik Hex wel overtreffen? De ambitie om met ieder boek beter te worden, die zit gewoon in me. Als kind stond ik in de Nijmeegse boekhandel voor de kast met Stephen King-boeken. Ik mocht ze nog niet lezen van mijn moeder, maar ik kende alle omslagen. Toen besloot ik dat ik boeken wilde schrijven die wereldwijd in de winkel zouden liggen. Ik heb de lat hoog gelegd, maar ik ben er nooit van afgestapt. Toch vond ik de afgelopen jaren geen rust om te schrijven, door alles wat bij Hex kwam kijken: de verfilming, tournees in allerlei werelddelen, interviewaanvragen uit verschillende landen. Allemaal supermooie ervaringen, maar ik was alleen maar bezig met wat erna moest komen. Ik kon niet eens van het succes genieten.’

Ambitie

Zijn ambitie heeft Thomas niet bijgesteld, maar hij heeft wel geleerd zijn tijd beter te managen. ‘Via de uitgever kreeg ik een coach, maar ik heb ook met collega-auteurs gepraat. Van Esther Verhoef kreeg ik de beste tip. Zij deelt haar jaar in blokken in: ze sluit zich bijvoorbeeld drie maanden helemaal af om te schrijven, daarna stelt ze zich drie maanden open voor interviews, en zo verder. Planmatig werken en regelmaat, dat werkt erg goed. Daarbij is gezond leven en fysieke inspanning heel belangrijk, omdat je tijdens het schrijven continu in je hoofd zit. Klimmen is voor mij de perfecte meditatie: je hoofd raakt helemaal leeg en je wordt één met de natuur. Dat heb ik nodig om daarna weer te kunnen schrijven. Maar als ik vastloop met een verhaal, werkt het ook al om hier even de bossen in te gaan.’

Ik krijg het idee dat Thomas’ vingers jeuken, hij wil weer achter zijn laptop kruipen om door te werken. Hij zit immers nog in zijn ‘drie-maanden-schrijvenblok’. Echo moet verder geredigeerd worden, het geschenk voor de Spannende Boeken Weken is nog niet helemaal af én het liefst wil hij ook nog volgend jaar een nieuw boek gepubliceerd hebben. Ambities in overvloed. ‘Mijn grootste uitdaging voor de toekomst is om sneller te schrijven,’ zegt hij, terwijl ik mijn pen en papier opberg. ‘Ik wil mijn lezers blijven geven, uiteindelijk schrijf ik voor hen. Als een boek dicht blijft, zijn het gewoon dode letters op papier. Pas in jouw fantasie komt een verhaal tot leven.’

Ik knik en denk aan de heks in de houten kast. Thomas loopt met me mee naar buiten. ‘Pas op voor de bomen, ze doen soms een beetje raar op deze weg’, roept hij me na. Ik grinnik, zwaai en start de auto. Als ik de poort door ben en wil optrekken, schiet een Border Collie tussen de bomen door de weg op. Ik trap vol op de rem, maar zie niks meer. Was het de schim van Fledder? In dit verhaal verbaast me niks, besluit ik, en ik draai de volumeknop maximaal open.

Bron: Wilke Martens (3 juni 2019). Het jaar van Thomas Olde Heuvelt, op www.hebban.nl (eerder verschenen in Thriller Magazine).

Recensies over Echo

Recensie 1 – Een voorgevoel van naderend onheil

In de zomer kom ik graag uit mijn literaire comfortzone om iets te lezen wat ik doorgaans niet zo snel oppak: thrillers bijvoorbeeld. Omdat Thomas Olde Heuvelt een zekere status heeft gekregen met Hex was ik wel benieuwd naar zijn werk al kon Dolores Dolly Poppedijn, het geschenk voor de Spannende Boekenweken mij niet direct bekoren (en onze Tzumcast was ook niet heel erg enthousiast). Dit jaar verscheen echter ook Echo, een meer dan 600 bladzijden tellende turf, die het succes van Hex zou moeten evenaren.

Het verhaal draait om de zevenentwintigjarige Nederlander Nick en zijn vierentwintigjarige Amerikaanse vriend Sam (homoseksualiteit is geen thema, maar het is wel prettig dat hoofdpersonen in zo'n publieksboek eens gay zijn). Bij de beklimming van de berg Maudit door Nick en zijn klimmaatje Augustin (Sam heeft een hekel aan bergen, je komt later te weten waarom) gaat er van alles mis. Tijden, hoogtes en afstanden lijken niet te kloppen. Het eindigt allemaal in een drama, waaruit Nick met een compleet geschonden gezicht als enige terugkeert. Wat blijkt: de ziel van de berg heeft bezit genomen van Nick en zorgt via hem ervoor dat andere mensen in zijn buurt gek worden, doodgaan of zelfmoord plegen. Sam, eerst bang voor het gehavende gezicht van zijn vriend, probeert de liefde groter te laten zijn dan zijn afkeer en probeert erachter te komen wat ze precies kunnen ondernemen tegen die dodelijke ziel van de berg die in zijn vriend huist.

Misschien ben ik te rationeel voor het genre, maar ik haak al af bij het woord ziel (wat nog slechts de opmaat is voor allerlei hocus-pocus later). Toch wil ik graag doorgronden waarom veel mensen dit boek toch goed vinden. Een deel van de aantrekkingskracht, die mij juist afstoot, is dat er continu iets aan het gebeuren is of staat te gebeuren. Mensen zijn continu bang, of ze staan te gillen. Er wordt continu in de tekst zelf expliciet gemaakt dat er nu werkelijk iets ergs te gebeuren staat.

Augustin doet wat er van hem wordt verwacht en ik ben verheugd over onze plotselinge snelheid, zonder ook maar even mijn waakzaamheid te verliezen... niet beseffend dat het noodlot al heeft toegeslagen.

Of:

Maar met de laatste opmerking had ze wel degelijk een snaar geraakt en ik ging de avond in met een zware knoop in mijn maag. Een zware knoop en een voorgevoel van naderend onheil dat ik maar niet kon afschudden.

Een setje clichés achter elkaar. Het merkwaardige is dat Olde Heuvelt heel bewust is van de trucs van het genre en die soms zelfs door zijn hoofdpersonen laat benoemen.

Zeggen dat je nekharen ervan overeind gingen staan zou niet eens een cliché zijn, maar een hele cliché-soufflé, en toch was het zo.

Of:

Misschien was het omdat Céciles spoor volgend door het ijzige landschap van je plotse twijfel – wie ben ik om een metafoor niet in te koppen als ik er een zie – letterlijk alle mogelijkheden opengooide.

Als je al zo bewust bent van je taal, waarom gebruik je dan niet andere woorden? Je zou de schuld nog kunnen afschuiven op de belangrijkste vertellers, Nick en Sam die misschien minder taalgevoelig zijn dan hun schepper die beter zou moeten weten.

Wat ik in dit verhaal niet snap is de positie van de verteller. Bij het geschenkboekje was die ook heel vreemd, een vrouw die achteraf haar verhaal vertelde, maar als je het verhaal tot het einde las, dan vroeg je je af wanneer ze dat dan verteld zou hebben. In Echo houden Nick en Sam hele notitieboeken bij, digitale dagboeken en je vraagt je continu af waarom ze die hebben geschreven, voor wie en belangrijker: wanneer? Daarbij is het boek zo geconstrueerd dat elk hoofdstuk (of ze nu door de een of de ander geschreven zijn) de titel draagt van een beroemd meesterwerk, waarna een citaat volgt uit dat werk en daarna begint het verhaal van Sam of Nick pas. Je wordt dus telkens uit het verhaal gehaald en krijgt aan het begin van het hoofdstuk een soort metatalige boodschap mee waarna je weer in het verhaal moet komen. Ik snap de keuze om het verhaal op die manier te vertellen niet. Je kunt toch ook gewoon een wisselend ik-perspectief gebruiken zonder die constructies van 'Aantekeningen' of 'Digitale dagboekfragmenten'? Sam schrijft bovendien in het Nederlands (waarom?) doorspekt met Engelstalige terminologie die jongeren eigen is of die bij het genre horen. Dan krijg je zinnen als:

Geef toe, als die berg Nick kon haunten, als die berg Nick kon possessen, dan was dit alleen maar origin.

Of:

Fuck dat, hij was eng op een heel nieuw level. Milly-Shapiro-in-Hereditary-eng.

Of om alle voorgaande bezwaren – het overbewust zijn van de constructie door de hoofdpersonen als zij aan het vertellen zijn, het gebruik van clichés, het Engels en de thrillercodetaal – in één citaat te vangen:

Sorry voor die cliffhanger, maar na die info influx (info OVERLOAD – all caps zoals Julia zegt) vond ik het tijd om naar de volgende dag te cutten. Je zult je nu wel afvragen, Sam WT-fucking-F? Shivering with anticipation. Nou, maak je geen zorgen: ik zal het je allemaal vertellen. Zo meteen.

In dit citaat zit een expliciet aangesproken lezer. Zou je echt in je 'aantekeningen' een lezer aanspreken? Het is geen ongebruikelijke manier van vertellen om een lezer aan te spreken, maar juist weer niet binnen aantekeningen.

Ik blijf dus aan heel veel haken bij dit boek en dan heb ik het nog niet had over de vele intertekstuele verwijzingen binnen het verhaal (van de Griekse oudheid tot Mike Pence) of de volstrekt ongeloofwaardige ontknoping (waarbij ook nog een overbodige autorit vanuit Zwitserland naar Nederland en terug een rol speelt). De spanning, die me zo nadrukkelijk werd opgedrongen, voelde ik totaal niet. In het nawoord staat dat Olde Heuvelt na het succes van Hex een writer's block kreeg. Echo wil veel te veel en kan dat niet waarmaken. Ik hoop dat de schrijver zijn onbevangenheid terugkrijgt.

Coen Peppelenbos

Bron: Coen Peppelenbos (24 augustus 2019). Een voorgevoel van naderend onheil, op www.tzum.nl.

Recensie 2 – ‘Overleef en je wordt een monster’

Horrorschrijver Thomas Olde Heuvelt presenteert zijn nieuwe roman ‘Echo’. Joyce Roodnat heeft hem hoog zitten, dus ze is erbij.

Hij is wat Britten angelic noemen – wat iets anders is dan ‘engelachtig’, dat is te zacht. Het is meer dat hij de indruk maakt of hij altijd elke hond aait en altijd geniet van elk praatje over het weer en elke week appeltaart bakt voor het geval er iemand langskomt. In enge verhalen is er dan iets aan de hand – en zo is het ook: angelic Thomas Olde Heuvelt schrijft horror-thrillers. Griezelige romans, waarin duivelse machten en ondode schimmen de mens overheersen, of die mens nou in ze gelooft of niet. Een moeilijk genre, maar het lukt hem. Zonder dat de gemiddelde lezer hier het beseft, is hij een Nederlandse auteur die wereldwijd wordt gelezen. Letterlijk, van de VS tot China.

Ik heb ’m hoog zitten, daarom neem ik deel aan de presentatie van Echo, zijn nieuwe roman die zich ontrolt in het Zwitserse hooggebergte. Ik vraag naar valangst en faalangst, Olde Heuvelt vertelt over de satanische greep van de gletsjerspleet. Zijn boek draait om twee jonge mannen die monsters dreigen te worden doordat ze een ongeval overleefden waaruit je eigenlijk niet terug kunt komen. Ze werden gered, de een van het vuur, de andere van het ijs, maar de prijs is hun ziel.

Doorsnee horror grossiert in schuld en boete met afstraffing voor ijdelheid en uitpattingen. Is er een vriend stel, dan weet je: die gaan eraan. Maar dat interesseert Olde Heuvelt niet. In Echo is hedonisme een gegeven. Uiterlijke schoonheid poneert hij als verslavend (wat het is, vandaar de manie van botox en fillers) maar strafbaar is dat niet.

Deze schrijver is ook een lezer en via de titels van zijn hoofdstukken biedt hij een solide horror-klassiekerleeslijst. De proloog heet Something Wicked This Way Comes, net als de roman van Ray Bradbury. Lovecrafts At the Mountains of Madness definieert de fatale beklimming en wat er in het hoofdstuk Wuthering Heights (Emily Brönte) gebeurt, laat zich raden. Ook The Haunting of Hill House (1959) is erbij, van Shirley Jackson. Ik houd van Jackson en dit ken ik niet, dus ik lees het meteen. Het is een grootse novelle, over een spookhuis, maar vooral over rouw. Geesten bonken op de deuren en schrijven hanenpoten op de muren. De personages geloven tegen wil en dank in wat hun overkomt en ook de lezer vergeet ‘onzin!’ te denken bij het volslagen ongelooflijke verhaal. Niet omdat het hem echte angst aanjaagt – alhoewel dat ook gebeurt – maar omdat Jackson onder het verhaal een beschouwing legt die verboden gedachten en universele vrees aanboort. (Verwar het niet met de Netflix-serie, die alleen maar de titel exploiteert.)

Griezelen is een literaire sensatie, net als lachen of ontroerd raken. De lezer merkt dat hij het licht niet meer uit durft te doen. Hij is als de dood, voor zijn eigen gedachten.

Bron: Joyce Roodnat (15 mei 2019). Overleef en je wordt een monster, op www.nrc.nl.